

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2021-6276
Den 5. maj 2021

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1255 (MOF alm. del) stillet 15. april 2021 efter ønske fra Rasmus Nordqvist (SF) og Signe Munk (SF).

Spørgsmål nr. 1255

” Vil ministeren kommentere artiklen ”Metanudledningen stiger: Halvdelen kommer fra økosystemer til havs” fra Ingeniøren den 13. april 2021 og besvare følgende spørgsmål: 1) Hvor stor en andel af metanudslippet i danske farvande kan føres tilbage til næringsstoffer fra landbruget henholdsvis bebyggelse, og hvor stor en andel skyldes påvirkning fra bundsløbende redskaber fra fiskeriet?, 2) Hvilke negative konsekvenser har det unaturligt høje niveau af næringsstoffer og den konstante og uregulerede bundpåvirkning fra fiskeriet for livet i havet, fiskebestandene, turismen og samfundsøkonomien?, 3) Hvad burde den samlede kvotepris for metanudslippet fra havet være, og hvordan fordeler omkostningen sig på landbrug, boliger/reanseanlæg og fiskeri?, og 4) Hvad agter regeringen at foretage sig for at stoppe aktiviteter og udslip, der medfører metanudslip fra havet?”

Svar

Det fremgår af artiklen fra Ingeniøren, at akvatiske områder, der enten er skabt eller påvirket af mennesker, har en højere metanudledning end i naturlige miljøer. Ifølge artiklen gælder det for eksempel i forbindelse med risdyrkning eller akvakulturbedrifter ved kysten. Den bagvedliggende artikel fra Nature ”Half of global methane emissions come from highly variable aquatic ecosystem sources” beskriver, at på global skala udgør metanudledninger fra kystnære og åbne havområder knap 8 pct. (7,7 pct.) af de samlede metanudledninger fra akvatiske områder – resten kommer fra ferskvandsområder. Det fremgår således ikke af artiklen i Nature, at halvdelen kommer fra økosystemer til havs. Metanudledninger sker i langt højere grad fra ferskvandsområder såsom søer og vådområder.

Jeg finder det positivt, at havmiljøet er blevet en del af klimadebatten på trods af, at der fortsat er meget, vi endnu ikke ved. Jeg kan henvise til tidligere besvarelse af MOF spørgsmål nr. 1477 i 2020, hvor det fremgår, at Aarhus Universitet ikke kan sige noget om mængden af metan, der frigives ved henholdsvis en uforstyrret og forstyrret bund, da metan og drivhusgasser generelt indgår i en række biologiske og kemiske processer i havet, og en stor del af metan omsættes i vandsøjlen, inden det når atmosfæren. Miljøministeriet har ikke kendskab til samlede opgørelser over metanudledninger i danske farvande, og derfor kan jeg heller ikke besvare spørgsmål 1) og 3).

Vedrørende spørgsmål 2) kan Miljøministeriet oplyse, at næringsstoffer og fiskeri påvirker livet i havet. Ifølge den kumulative analyse i Danmarks Havstrategi II¹, der beskriver påvirkninger og

¹ https://mim.dk/media/216857/hsii_foerste_del_-_endelig_udgave.pdf

effekter fra flere samtidige aktiviteter, er næringsstoffer den største potentielle presfaktor for havmiljøet, idet forøgede næringsstoffer (eutrofiering) for eksempel kan medføre dårligere lysforhold og iltsvind. Fiskeri med bundsløbende redskaber er også en væsentlig potentiel presfaktor, særligt i Nordsøen og Skagerrak, idet det medfører fysisk forstyrrelse af havbunden og dens tilknyttede arter. Erhvervsfiskeri kan påvirke fiskebestandenes størrelse og sammensætning. Det er vanskeligt at vurdere, hvilke negative konsekvenser høje niveauer af næringsstoffer og fiskeri kan have for turismen og samfundsøkonomien. Den socioøkonomiske analyse² ifm. Danmarks Havstrategi II viste, at kystturismens omsætning beløber sig til cirka 28 mia. kr. (2014-værdier) og beskæftiger omkring 40.000 årsværk, og at eutrofieringsrelaterede omkostninger ved forringelse af havmiljøet vurderes til 216-270 kr. per person per år (2015-værdier). Sidstnævnte omkostninger er behæftet med usikkerhed, idet de er beregnet på grundlag af den gennemsnitlige betalingsvilje fra befolkningen.

I forhold til spørgsmål 4) kan jeg oplyse, at regeringen løbende har fokus på at forbedre vandmiljøet, klimaet og biodiversiteten. For eksempel har regeringen for nylig sendt forslag til nye beskyttede havområder i offentlig høring. Ligesom indsatserne i henhold til vandramme, habitat - og havstrategidirektiverne vil forbedre tilstanden for vandmiljø, klima og biodiversiteten.

Lea Wermelin

/

Katrine Nissen

² https://mim.dk/media/216854/sociooekonomisk_analyse.pdf